NN 94/2018 (24.10.2018.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-982/2018 od 27. rujna 2018.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1837

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Branko Brkić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Dominik Matija Antić iz Javorja, koga zastupa Ivica Škunca, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Suić & Škunca u Zaprešiću, na sjednici održanoj 27. rujna 2018. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se odbija.

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Ustavnu tužbu podnio je Dominik Matija Antić iz Javorja, okrivljenik u provedenom prekršajnom postupku (u daljnjem tekstu: podnositelj) u povodu presude Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske broj: PŽ-2825/17 od 7. prosinca 2017., kojom je odbijena njegova žalba i potvrđena presuda Prekršajnog suda u Novom Zagrebu, Stalne službe u Zaprešiću broj: Pp P-3103/17 od 16. listopada 2017.

Tom presudom podnositelj je proglašen krivim jer je 25. rujna 2017. u 00,08 sati upravljao osobnim vozilom kolnikom Ulice Pavla Belasa u Javorju te se samovoljno zaustavio kod kbr. 9 kojom prilikom su mu prišli policijski službenici I. Postaje prometne policije Zagreb radi vršenja nadzora vozača i vozila, nakon čega se vozilom udaljio u smjeru sjevera te skrenuo u Ulicu Vida Noršića Čekulje, pa u Savsku ulicu i nakon toga u Ulicu Pavla Belasa, pri čemu je cijelim putem zaustavljan od strane policijskih službenika uporabom plavog rotacijskog svjetla, na što se oglušio nakon čega je vozilom ušao u dvorišni prostor kbr. 42 Ulice Pavla Belasa. Time je počinio prekršaj iz članka 32. stavka 1. kažnjivo po članku 32. stavku 4. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine« broj 67/08., 48/10., 74/11., 80/13., 158/13. – odluka i rješenje Ustavnog suda broj: U-I-323/2009 i dr., 92/14., 64/15.; u daljnjem tekstu: ZSPC). Kažnjen je i zbog prekršaja iz članka 282. stavka 4. ZSPC-a (odbijanje alkotestiranja), zbog prekršaja iz članka 229. stavka 1. ZSPC-a (upravljanje vozilom bez vozačke dozvole), zbog prekršaja iz članka 242. stavka 3. ZSPC-a (upravljanje vozilom bez prometne dozvole) i prekršaja iz članka 16. stavka 1. Zakona o osobnoj iskaznici (»Narodne novine« broj 62/15. – nije imao osobnu iskaznicu).

Na temelju članka 39. Prekršajnog zakona (»Narodne novine« broj 107/07., 39/13., 157/13., 110/15. i 70/17.) izrečena mu je ukupna novčana kazna u iznosu od 8.800,00 kuna, u što je uračunato vrijeme provedeno u zadržavanju u Policijskoj postaji Zaprešić od 25. rujna 2017. u 00,35 sati do 25. rujna 2017. do 12,00 sati obračunato iznosom od 300,00 kuna kao jedan dan zatvora i vrijeme provedeno u zadržavanju od strane prvostupanjskog suda od 25. rujna 2017. od 13,00 sati do 29. rujna 2017. u 13,00 sati kao četiri dana zatvora, obračunato iznosom od 1.200,00 kuna, te mu je određeno da treba platiti 7.300,00 kuna.

Ujedno je, na temelju članka 58. Prekršajnog zakona, podnositelju izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom »B« kategorije u trajanju od devet mjeseci.

2. Podnositelj navodi da su mu osporenim presudama povrijeđena prava zajamčena člancima 16., 25., 29. stavkom 1. i 34. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

2.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis Prekršajnog suda u Novom Zagrebu, Stalne službe u Zaprešiću broj: Pp P-3103/17 i obavijest Općinskog državnog odvjetništva u Novom Zagrebu broj: A-65/18 od 9. svibnja 2018.

II. PRIGOVORI PODNOSITELJA

3. U ustavnoj tužbi podnositelj ističe da su tijekom prekršajnog postupka i prije njega grubo povrijeđena njegova prava. Smatra da su mu prava neprimjereno ograničena jer je:

»... doslovce uhićen u svojoj kući i to provaljivanjem ulaznih vrata od dvorišta i preskakivanjem ograde od djelatnika policije, te zastrašivanjem njega i njegovih roditelja upiranjem svjetala iz policijskih lampi u prozore na njihovim spavaćim sobama, te samom činjenicom da nakon što su ga zatekli ispred garaže u koju je trebao uvesti svoje vozilo, policajci su na njemu primijenili grubu fizičku silu na način da su mu ruke svezali lisicama iza leđa, a potom su napravili oko njega krug i naguravali ga u njegovom dvorištu, naočigled njegove majke.

Nadalje su mu te slobode i prava nepotrebno ograničili i zadržavanjem u istražnom zatvoru u trajanju od četiri dana, kako bi se na taj način od njega ishodilo priznanje (...)«.

Nadalje smatra da mu je povrijeđeno pravo iz članka 25. stavka 1. Ustava iz sljedećih razloga:

»U konkretnoj situaciji policijski djelatnici s okrivljenikom nisu postupali čovječno, a niti su poštivali njegovo dostojanstvo, pogotovo imajući u vidu da je riječ o invalidnoj osobi koja ima distrofiju šake desne ruke, stoga nije predstavljao nikakvu opasnost da ga se veže rukama na leđa, i još k tome da ga se nekoliko minuta nagurava unutar policijskog kruga na očigled njegovih roditelja, a bez namjere da se ovdje ističe bilo kakva politiziranost ovog slučaja, moli se Ustavni sud da pribavljajući zapisnik o saslušanju njegove majke Edite Antić kao svjedoka, te pritom čitajući mjesto njegovog rođenja, pokuša obrazložiti i činjenicu zbog čega prekršajni sudovi njenom iskazu nisu poklonili vjeru i dužnu pažnju.

Glede stavka 2. tog članka, okrivljenik je četiri puna dana i noći zadržavan u istražnom zatvoru, te mu je rečeno da će tamo ostati 30 dana, odnosno da će prekršajnom sucu biti priveden na saslušanje tak kada unaprijed obeća da će priznati sva inkiriminirana prekršajna djela. (...)

(...) okrivljeniku nije omogućilo da policajcima na licu mjesta predoči dokumente za koje ga se terete u optužnom aktu, tj. osobna iskaznica, vozačka i prometna dozvola, premda je kako on, tako i njegova majka s balkona dovikivali policajcima da se dokumenti nalaze u pretincu ispred mjesta suvozača, kao i da mu odvežu lisice kako bi ih mogao izvaditi, što su oni odbili rekavši njegovoj majci: 'onda ih vi donesite u postaju u Zaprešić', što je ova i učinila.

Okrivljenik ne spori da je odbio puhati u alkometar, ali opet samo iz razloga što to nije mogao obaviti jer su mu ruke bile vezane lisicama iza leđa.«

3.1. Ističe i povredu članka 34. Ustava jer smatra da je došlo do nezakonitog ulaska policajaca u dvorište njegovih roditelja gdje i on stanuje. S tim u vezi napominje:

»... Ukupno šestoro policajaca provalilo je ulaznu ogradu kako bi nasilno ušli u dvorište, premda je okrivljenik već krenuo prema njima da im otvori, a nekolicina njih je čak preskakivala ogradu s druge strane .

Nakon što su ga svezali, policajci su jaka svijetla upirali u prozore spavaćih soba kako bi uznemirili njegove ukućane i zahtijevali dozvolu za pretres kuće, dvorišta i garaže, a sve to bez pisanog sudskog naloga, iz razloga što se nije zaustavio na navodni poziv policajaca, koji su još k tome bili u civilnom vozilu bez policijskih oznaka.

Takav nasilan i protupravni ulazak u kuću i dvorište okrivljenika i njegovih roditelja, i pored saznanja da se ne radi o kaznenom djelu, predstavlja flagrantno kršenje Ustava i zakona, kao i nepotrebnu primjenu sile prema podnositelju ove ustavne tužbe koji je k tome još i invalid s ograničenom upotrebom desne ruke, i k tome vrlo krhkog izgleda.«

3.2. Povredu ustavnog prava na pravično suđenje podnositelj obrazlaže sljedećim:

(...) okrivljeniku nije omogućilo da policajcima na licu mjesta predoči dokumente za koje ga se terete u optužnom aktu, tj. osobna iskaznica, vozačka i prometna dozvola, premda je kako on, tako i njegova majka s balkona dovikivali policajcima da se dokumenti nalaze u pretincu ispred mjesta suvozača, kao i da mu odvežu lisice kako bi ih mogao izvaditi, što su oni odbili rekavši njegovoj majci: 'onda ih vi donesite u postaju u Zaprešić', što je ova i učinila.

Okrivljenik ne spori da je odbio puhati u alkometar, ali opet samo iz razloga što to nije mogao obaviti jer su mu ruke bile vezane lisicama iza leđa.«

3.3. Stoga predlaže usvajanje ustavne tužbe i ukidanje osporenih presuda.

III. ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

4. Podnositelj je uhićen od strane djelatnika Policijske postaje Zaprešić 25. rujna 2017. u 00,35 sati jer je zatečen u počinjenju prekršaja iz članaka 32. stavka 1. i 282. stavka 4. ZSPC-a. Istodobno je izdana naredba o smještaju u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva odnosno najdulje 12 sati. Iz zapisnika o ispitivanju prisutnosti alkohola od 25. rujna 2017. razvidno je da je podnositelj odbio ispitivanje, iako je upozoren da odbijanjem čini prekršaj. Podnositelj je istoga dana u 1,44 sata doveden u Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije gdje ga je pregledala dežurna liječnica koja je utvrdila da se osjeća miris po alkoholu i utvrdila je dijagnozu »duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom«. Također je u opisu izgleda podnositelja navela: »Bez vidljivih vanjskih znakova traume.«.

Policijska postaja Zaprešić je 25. rujna 2017. prvostupanjskom sudu dostavila optužni prijedlog protiv podnositelja zbog prekršaja navedenih u točki 1. obrazloženja ove odluke. Predloženo je izricanje kazne zatvora u trajanju od 60 dana i zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilima »B« kategorije u trajanju od 24 mjeseca, uz žurno vođenje prekršajnog postupka.